

McEwan IAN
McEwan

Prima dragoste,
ultimele ritualuri •
În așternuturi

Traducere din limba engleză și note
de Dan Croitoru și Raluca Trușcanu

Ediție revăzută

POLIROM
2019

Cuprins

Prima dragoste, ultimele ritualuri	5
Geometrie în spațiu	9
Făcute în casă	31
Ultima zi de vară	55
Cocker la teatru	76
Fluturi	83
O conversație cu bărbatul din dulap	102
Prima dragoste, ultimele ritualuri	120
Travestiuri	137
În așternuturi	181
Pornografie	185
Meditațiile unei maimuțe în captivitate	207
Două fragmente: Martie 199...	226
Sâmbătă	226
Duminică.	236
Morți de-a binelea	250
În așternuturi	271
Încolo și-ncoace	290
Psihopolis	301
<i>Mulțumiri</i>	333

Mina a zâmbit, i-a dat cu blândete părul de pe frunte la o parte, apoi i-a zis, resemnată:

— Atunci mai degrabă nu, iubire. Acum, ce-ar fi să te apuci să-ți faci temele pe care aseară le-ai sărit?

Și l-a împins ușor spre piciorul scării, dar el a făcut un pas în lături.

— Dar m-au rugat să vin, iar eu am chef să mă duc.

La care Mina, voioasă:

— Nu, chiar nu e cazul, iubire.

— Dar am chef să mă duc.

Și-a luat mâna de pe umerii lui, s-a așezat pe prima treaptă, cu bărbia proptită-n pumn, și a rămas acolo să se gândească, apoi, după o lungă așteptare, a zis:

— Păi, și eu ce-o să fac toată duminica cât tu stai cu prietenii tăi?

Ce răsturnare nebănuită, cu câteva clipe mai devreme el era cel care cerea și uite-acum era cel care oferea, ea ghemuită acolo, la picioarele lui, iar el nu-și găsea cuvintele, parcă-i înțepeniseră fălcile.

— Deci? a făcut ea după câteva minute, apoi și-a întins brațele către el, iar Henry s-a tras puțin mai înspre ea până când Mina a reușit să-i cuprindă mâinile într-ale ei, s-a uitat la el pe deasupra ochelarilor, după care și l-a scos, și atunci Henry a văzut cum ochii i se umezesc. Nu, nu era bine, nu era deloc bine, ce presiune îngrozitoare, Doamne, cum pot oamenii să fie așa de importanți! A simțit cum Mina îl strânge mai tare.

— Bine, a spus, atunci o să stau cu tine.

A încercat să-l tragă și mai aproape, dar Henry și-a smucit mâinile, a ocolit-o și a urcat repede la etaj. Și-a luat de pe pat costumul maro și l-a pus pe spătarul scaunului, s-a lungit în pat, pe spate, încercând să-și alunge din minte chipul Lindei, cu sentimentul propriei vinovății. Mina a intrat în cameră, s-a așezat lângă umărul lui și

l-a privit stăruitor, dar el și-a ferit ochii, jucându-se cu colțul cuverturii. Mina și-a trecut degetele prin părul lui, iar el s-a încordat, așteptând-o să înceze, nu-i plăcea să-i simtă degetele pe față, nu acum.

— Te-ai supărat pe mine, iubire?

El a dat din cap că nu, evitându-i în continuare privirea.

— Ba da, te-ai supărat, se vede.

Mina s-a ridicat și a rămas lângă birou; a dat peste o bucată de lemn neșlefuit pe care el o coplea de luni de zile, voia să facă un pește-spadă, însă nu reușise să redea acea tensiune a corpului, acea arcuire specifică, era doar o bucată de lemn, o reproducere stângace, o ilustrare a modului în care orice copil își reprezintă un pește. Mina a tot răsucit-o în palmă, uitându-se la ea complet absentă. Sus, în tavan, Henry vedea cum se deschide scara aceea amplă, care se despărțea la jumătate, iată-le pe Linda și pe Claire bătându-se cu pernele în dormitor, cine știe, poate Claire voia s-o înveselească pe Linda ca să uite că era prima ei zi la noua școală, uite-l și pe bărbatul înalt, cu sprâncene groase, care dormea în pat cu Claire.

— Ți-ar plăcea mult să te duci, nu? a zis Mina.

— Nu contează, chiar că n-are importanță, a răspuns Henry.

Mina a sucit în mână bucată de lemn.

— Păi, dacă vrei să te duci, atunci du-te.

Henry s-a ridicat în capul oaselor, era încă prea tânăr ca să știe că oamenilor mari le place adesea să recurgă la tot felul de jocuri, așa că a zis:

— Bine, atunci o să mă duc.

Mina a ieșit din cameră, ținând însă în mână neputinciosul pește-sabie.

Henry a ridicat bătătorul masiv, apoi l-a lăsat să se izbească de ușa vopsită în alb. Claire l-a călăuzit pe coridorul întunecos care dădea în bucătărie:

— Duminica Linda stă mai toată dimineața în pat; apoi, când au ajuns în lumina puternică a neocanelor din bucătărie, a adăugat: Poți să te duci la ea să vă jucați, dar poate vrei mai întâi să stăm puțin de vorbă și să bem ceva fierbinte.

I-a luat haina, admirându-i costumul cel nou:

— Tre' să-ți găsim niște haine de joacă.

I-a făcut o ciocolată fierbinte, vorbind fără întrerupere, ceea ce l-a luat complet pe nepregătite. Se bucura că Linda își făcuse un prieten, așa i-a zis, adăugând că Linda vorbea tot timpul de el:

— Ți-a făcut un portret cu acuarelele și o schiță în creion, dar n-o să ți le arate, știu eu.

Apoi l-a întrebat ce mai făcuse, așa că el i-a zis de lucrurile pe care le găsisese în prăvăliile de vechituri, despre teatrul de jucărie și despre cărțile vechi, i-a povestit despre Mina, de cât de bine se pricepea să spună fel de fel de chestii pentru că fusese actriță, nu-și amintea să mai fi ținut vreodată un asemenea monolog, nu se mai putea opri, era gata să-i zică și de travestiuri și de cum se îmbătase, dar s-a abținut totuși, nu știa exact cum trebuie să-i pomenească de asta, nu voia să-i strice impresia despre el descriindu-i cât de tare se pilise și cum vomitase pe Mina. Claire i-a adus niște haine în care să se schimbe, o bluză albastru-deschis și niște jeanși decolorați care fuseseră ai Lindei, oare îl deranja dacă și-i punea, l-a întrebat, iar el a zâmbit și a zis că nu. Apoi a sunat telefonul și s-a dus să răspundă, aruncându-i din mers că poate să se ducă singur în camera Lindei, așa că a luat-o iarăși pe coridorul cufundat în beznă până a ajuns la baza scării, nu putea să priceapă de ce nu erau decât două lămpi în tot holul ăla, una la un capăt și alta la celălalt. Sus, pe palier, s-a oprit o clipă lângă cufărul voluminos, și-a trecut vârfurile degetelor peste siluetele fasonate în alamă, se vedea acolo o procesiune în fruntea căreia păseau cei înstăriți, probabil rude ale mirilor, cu trenele lor bogate acoperind întreg

pavimentul, toți pășind mândri nevoie mare; în urma lor se înghesuia prostimea, fiecare cu câte o cupă de vin în mână, bălângânindu-se beți, agățati unii de alții și bătându-și joc de cei din față. Alături de cufăr a zărit o ușă deschisă și s-a apropiat ca să se uite înăuntru, era un dormitor, cel mai mare dormitor pe care-l văzuse vreodată, atât de vast, încât patul trona în centrul camerei, nu era lipit de un perete. A făcut câțiva pași, a văzut patul nefăcut, cu așternuturile adunate la mijloc, și abia atunci și-a dat seama că în pat dormea un bărbat, întins cu fața-n jos; a incremenit, după care și-a revenit și s-a tras repede înapoi pe coridor, închizând ușa cu grijă, ca să nu facă zgomot. Și-a adus aminte de hainele Lindei pe care le lăsase pe capacul cufărului, a dat de ele și a urcat glonț al doilea rând de scări, care duceau spre camera Lindei.

A găsit-o stând în pat, în capul oaselor, desena ceva în creion, a văzut liniile negre pe albul cartonului; nici n-a apucat bine să intre, că Linda i-a zis:

— De ce sufli așa greu?

Henry s-a așezat pe pat.

— Am urcat în fugă, să știi că am văzut un om care dormea într-o cameră, parcă era mort.

Linda a lăsat desenul să cadă pe podea și a izbucnit în râs.

— Era Theo, ți-am zis de el, nu? Și-a tras așternutul până sub bărbie. Duminica mă trezesc devreme, dar nu mă dau jos din pat până la prânz.

Henry i-a arătat hainele.

— Mama ta mi le-a dat, unde aș putea să mă schimb?

— Păi, aici, normal, vezi că la picioarele tale e un umerăș, poți să-ți agăți costumul în șifonier.

Și-a tras așternutul și mai mult, nu i se mai vedeau decât ochii, urmărindu-l cum își pune costumul pe umerăș, după care vine iar să se așeze pe pat, de data fără pantaloni și fără sacou, și

Henry i-a simțit căldura trupului chiar prin ple-
durile groase, s-a rezemat de picioarele ei și s-a
uitat la părul auriu, răsfirat pe pernă ca un evan-
tai. Au început să râdă amândoi deodată, fără să
știe de ce, iar Linda și-a scos mâna de sub cear-
șafuri și l-a tras de cot:

— De ce nu te bagi și tu în pat cu mine?

Henry s-a ridicat.

— Bine.

Linda s-a ghemuit sub așternuturi, chicotind,
și vocea i-a sunat înfundat:

— Dar să știi că întâi trebuie să-ți dai jos toate
hainele.

El s-a executat, apoi s-a băgat în pat lângă ea,
corpul lui era rece și ea s-a înfiorat când Henry
și-a lipit pieptul de spatele ei. Linda s-a întors cu
fața la el, în obscuritatea trandafirie el i-a simțit
mirosul pielii, mirosea a lapte și a încă ceva, un
iz de animal, și astfel a început și s-a sfârșit ziua
de duminică, cel puțin așa avea să-și aducă aminte
mai târziu, cum îi bubuia inima, o simțea pul-
sându-i în tâmpla culcată pe pernă și răsunându-i
în urechi, cum, la un moment dat, și-a ridicat
capul pentru că îi prinsese părul, apoi cum au
vorbit și-au tot vorbit, în principal despre școală,
despre cum fusese prima ei săptămână, despre
prieteni comuni și profesori, i se părea imposibil
ca ziua să se fi scurs altfel, adică să se fi dat jos
din pat ca să-și pună bluza și jeansii Lindei, să
mănânce de prânz, apoi să se ducă pe Hampstead
Heath, alături de mii de oameni care umblau fără
direcție, pentru ca Linda să-i arate tablourile din
Kenwood House, portrete de doamne care îl pri-
veau distant și superior, cu copiii lor improbabili,
autoportretul lui Rembrandt, dinaintea căruia au
rămas mult timp și despre care au trebuit să admită
că e cel mai bun tablou dintre toate de-acolo și
poate chiar din lume, deși Lindei nu-i prea plăcea
negrul care încadra figura pictorului, pentru că ar
fi preferat să-i vadă camera; apoi să se odihnească

în foisorul unde îi plăcea să stea și lui Samuel Johnson, care a fost un scriitor faimos, evident, dar oare ce a scris și în când a trăit?, și, în fine, să se întoarcă, traversând iarăși câmpul pe care mișunau sute de oameni, pierduți în asfințitul acelei zile de iarnă, apoi și-a scos capul de sub cuverturi pentru că nu mai avea aer, iar Linda și-a lăsat capul pe pieptul lui, apoi s-a tras și ea mai sus, au ațipit o jumătate de oră, cu frunțile atingându-li-se, iar asta nu s-a întâmplat decât în jumătatea de oră cât a dormit, ca într-un vis lung. Pentru că reală i s-a părut doar acea jumătate de oră sau mai mult în care a stat lungit în pat, acolo, da, asta era senzația pe care a avut-o în noaptea aceea, când s-a întins în patul lui de acasă.

Până la urmă n-a fost chiar așa cum își imaginase, niciodată lucrurile nu se întâmplă așa cum te aștepti, pentru că în ziua petrecerii Mina a uitat de becurile roșii, iar acum se făcuse prea târziu, magazinele se-nchiseseră deja, rețeta de puncii era pusă undeva bine, într-un plic, așa că Mina a trebuit să facă rost de o ladă de băutură, în special vin, după cum i-a mărturisit, pentru că aproape tuturor le place vinul, iar pentru cei cărora nu le plăcea a pregătit două cafele de cidru. Nici magnetofon n-au mai adus, de altfel Henry nici nu știa cum arată unul, au împrumutat doar vechiul pick-up al fiului doamnei Simpson, împreună cu și mai vechile discuri din colecția doamnei Simpson. În așteptarea evenimentului, Henry a început să-și imagineze cum petrecerea capătă alte proporții, casa devenise brusc mult mai mare, camerele se preschimbaseră în niște săli vaste, înălțimea ametoare a tavanelor îi făcea pe invitați să pară niște pitici, muzica îi asalta din toate părțile pe oaspeții în costumații exotice, de prinți străini, vampiri, căpitani de corăbii și alții asemenea și, în mijlocul lor, pe Henry însuși, cu masca